

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1819

491.99-3

L-58

Printed in Turkey

5

32

ՀԵՏԱՆԵԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏՂԱՅՈՑ ՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ն. ՉԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ

Ի ԽԱՍԳԻԻՂ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

(1870)

Յայտնի է, որ մեր ազգայնոց մեծագոյն մասը իրենց խօսակցութեանց մէջ տաճկական բառեր խառնելով կը խօսին, որ ազգիս պատիւ չրերէր :

Ուստի պէտք է, որ ամէն մարդ իւր խօսակցութեան ժամանակը զգուշանայ օտարազգի բառեր գործածելէն, և ջանք ընէ ունակութիւն ընելու բուն հայկական բառերով խօսիլը : Եւ ասոր վարժութիւնն ալ աւելի տըղայութեան ժամանակէն սկսանիլ պէտք է :

Եւ որովհետեւ տղայք երբ մտքերնին կը բացուի, և լեզունին խօսիլ կսկսանի, նախ և առաջ տանը մէջ եղած առարկաները կը տեսնան, այսինքն տանը ամբողջօրուցիչ անշարժ մատուցները, և տանը շարժական կահք կա-

բասիրքները , մերձաւոր աղջականները , հան-
դերձները , կերակուրները և ըմպելիները :

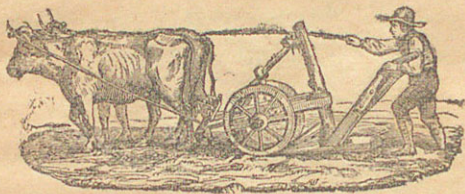
Ոչտի այս անգամ այս առաջին մասին
մէջ այս հինգ տեսակ իրերուն բուն հայկա-
կան անունները հաւաքելով այք ու բենի կար-
գաւ նշանակեցինք , որպէս զի տղայք այս
տետրակները ծնողաց հոգատարութեամբ ըս-
տէպ կարդալով , յիշեալ իրերուն անունները
խօսած ատեննին , անոնց բուն հայկական ա-
նունները սովբելով , և օտարազգի բառեր
գործածելէ զգուշանալով , պարզ աշխարհա-
բառ խօսին , դուցէ այս դրութեամբ հետզհե-
տէ կը պակսի մեր ազգին մէջէն այս անտեղի
սովորութիւնը :

Կան և անանկ քաղաքներ տաճկաստանի
մէջ , ինչպէս Կեսարիա՝ Անդրխանուպօլիս՝
Պրուսայ , որոց մեր Ազգային բնակիչները
սովորաբար տաճկերէն կը խօսին , եթէ անոնց
դաւակայքը և Պօլսոյս դպրոցաց աշակերտայքը
այս տետրակները իբրև Կաղանղի նուէր պար-
գև տրուինէ , յուսալի է , որ տղայք փոքր
ի շատէ ընտելանան իրենց մայրենի լեզուին :

Եւ մեր այս փոքր աշխատութիւնը եթէ

հանելի ըլլալը տեսնանք, հետևաբար միւս
մասերն ալ տարագրութեամբ իւրոյն անկող
սիրով կաշխատիմք :

Ո . Մ .

ՏԱՆԸ ԱՄԲՈՂՁԱՅՈՒՅԻՉ ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ա .

Աճի , Գաճ
Ախշր , Մսուր , Գամ
Աշէլի , Խոհարան
Ապոէստիսանայ , Ծորակարան
Աամալըխ , Սարիինայ
Ամա խարու , Վերնադուռն
Աւու , Գաւիթ , Սրահ

Բ .

Բալլեր , Բանալի , Փականք

Դ .

Դուռ , Դուռն

Զ .

Զէմելերէկ , Զսօրանակ
Զինկոյ , Թիթեղն

Է .

Էնկսեր , Բևեռ , Սևեռ , Հեղոյս

Էջիկ , (վարինք) Սեամ
Էջիկ , (վերինք) Բարաւոր
Էջիկ , (քովինք) Գրանդ
Էօրիւմճէկ , Սարդի ստայն

Ը .

Ըռաֆ , Գարակ
Ըռէդէ , Ծինի

Թ .

Թախտախոչ , Տամալի
Թաւան , Ս. սաստաղ , Չեղուն
Թէմէլ , Հիմն
Թէնէքէ , Թիթեղն
Թէփէ ճամի , Չեղունահան
Թուլումսայ , Չրհան
Թուղայ , Ս. զիւս
Թօղ , Փոշի

Ի .

Իւք , Ս. նկողնակալ

Լ .

Լաղըմ , Ս. կան

Լէօբիւն , Լակոն

Խ .

Խաղնայ , (ջուրի) Պուտնարդ

Խաթըլ , Կողակ

Խալթըրըմ , Մայթ

Խայլան քար , Սալաքար

Խանատ , Փեղի

Խափլամայ , (վրայի զարդ) Գրթլադ

Խաֆէս , Վանդակ

Խուպպէ : Գմբէթ

Խուռնայ , Սլաղան

Խուռում , Չանձախարիթ

Կ .

Կերակուրի օտայ , Ճաշարան

Կիւնէչիկ , Տամալի

Կլպար , Կուպղ , Փականք

Հ .

Հալխայ , Անուր

Հաւուզ , Սլաղան

Հիւճիւրէ , Բատուց

Հոր , Զրհոր

Հորի պղէզիկ , Եղնակ

Հորի սողապ , Հորանիւ

Ճ .

Ճամ , Սպակի

Ճամեքեան , Սպակեղարդ

Մ .

Մախասղամայ : Գարաւանդ

Մախան : Ներքնատուն

Մաղաղայ , Մաւան

Մահալէ , Թաղ

Մանտալ , Փակաղակ

Մէյտան , Հրասարակ

Մէռմէռ , Կիճ , Մարմարիոն

Մէրախլէն , Սանդուխք , Վերեւակ

Մէրախլէնի ոտք , Ստիճան

Մութվախ , Խոհարան

Մուսանտարայ , Վերնաղարան

Մուսլուխ , Ծորակ

Ն .

Նախըշ , Նկար

Շ .

Շահնիշիր , Պատշգամ

Շատրուան , Զրարուղի

Ո .

Ոտկցճամբայ , Արտաքնոց

Չ .

Չաթը , Գարևանդ

Չախըլքար , Սոր

Չամուռ , (ետբույի) Եաղախ

Չամուռ , (զետինի) Տիղմ

Չերչիլէ , Երջանակ

Չինի , Յախճապակի

Չիլի , Յողակապ

Պ .

Պախճայ , Պարտէզ , Բաբաստան

Պաճայ , Չեղունահան

Պասամախ , Պատուանդան

Պատ , Որմ

Պատանայ , Բախն

Պարմախըլխ , Զողարարճ

Պէօլէ , Անջրպէտ

Պզտիկ օտայ , Խոլց

Պուճախ , Անկիւն , Խորշ

Պօստան , Դրախտ

Պօտուռում , Նկուղ

Ռ .

Ռաֆ , Գարակ

Ռեղէ , Ծխնի

Ս .

Սամանլըխ , Յարդանոյ

Սաչախ , Բաւիլ

Սառնիճ , Գուբ

Սէթ , Բաղմարան

Սէլամլըխ , Հիւրանոյ

Սէտիրլիխ , Բաղմոյ

Սիւրկիւ , Սողնակ , Նիգ

Սուֆայ , Սրահ , Գաւիթ

Սըւայ , Ծեփ , Բուռ

Սըլխ , Չող

Սողուխլուխ , Ենչէլոյլ

Սոխտախ , Փաղոյ , Պաղտաոյ , Գաւէ

Սոյա , Գրուհոյ , Կալակ

Վ .

Վարի խաթ , Ներքնայարի

Վերի խաթ , Վերնայարի

Տ .

Տախտակ , Տախտակ

Տամ , Տանկը
Տայախ , Նեցուկ
Տանը խաթը : Գառիկոն
Տեօշմէ , Յատուկ
Տեօշմէի քար , Սաւ
Տեմբ , Երկաթ
Տերէկ , Բառուց
Տիրէկ , Սիւն , Գերան
Տիրէկ թաշը , Խարխախ , Մերենովթ
Տղապ , Պահարան

Փ .

Փէնճիրէ , Պատուհան , Լուսամուտ
Փէրվազ , Երջանակ

Ք .

Քար , Քար , Վէմ
Քարէ տեօշմէ , Քարայտուակ
Քեռակիր , Քարայարկ , Քարաշէն
Քեօշկ , Հովանոց
Քեօիրիս , Կամուրջ
Քէմէր , Կամար
Քերէստէ , Ստաղճ , Նիւթ
Քերփիչ , Աղիւս
Քէփէնկ , Սահանք , Վերնափեղկ

Քիչեր , Մառան , Շտեմարան
Քինէտ , Յողակապ
Քիրէճ , Կեր
Քիրէմիտ , Կղմնոր
Քիրիչլամէ , Դարեւանդ
Քիւթիւկ , Կոճղ
Քիւմէս , Հաւանոյ
Քիւնկ , Խողովակ , Փողրակ
Քիւրսիւ , Մեքէնովթ
Քէօշէ , Անկիւն , Խորշ

Օ .

Օճախ , Եփարան
Օճախ , (ուրկեց մուխը դուրս կելէ) , Յլանեւոյլ
Օյմոյ , Դրուադ
Օտայ , Սենեակ
Օտունդուխ , Փայտարան
Օրթա խարու , Միջնադուռն
Օրթախաթ , Մեջնայարկ

Ֆ .

Ֆառաշ , Քարայատակ
Ֆիսիկէ , Յնցղուկ
Ֆուռուն , Փուռն

ՏԱՆ ՄԷՁ ԵՂԱԾ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԿԱՀՔ ԿԱՐՍ

ՍԻՔ, ԷՇԵՍՑ, ԹԷՃԷՄԻԼԼԷԹ

Ս .

Ս,թոռ , Ս,թոռ . դահ

Ս,ղրչախ , Լխեռն

Ս,ման , Ս,նօթ

Ս,մալար , Համբարան

Ս,ուսպայ , Սայլ

Ս,ուշին , Կանդուն

Ս,սեղ , Ս,սեղն

Ս,ւեղ , Ս,ւեղ

Բ .

Բամալակ , Բամալակ

Բարձ , Բարձ , Սնարք

Բուրդ , Ասր , Գեղմն

Դ .

Դդալ , Դրդալ

Դգալնոց , Դրդալանոց

Ե .

Եաթախ , Մահիճ , խշտի

Ձ
14965 - 18

Եափաղը , Գեղմն , Ասըր
Եէրագէ , Հովարար
Եըպրըխ , շունձ
Եօղրան , վերմակ

Զ .

Զառֆ , Սկահ
Զար , Քուէ
Զէմպիւ , Զամբուղ
Զերդէստէ , Մահակ , Բիր
Զիւնիւ , Շղթայ

Ի .

Իլէմիայ , Կարչառ
Իհրամ , Թաղր
Իյէր , Թաճր , Համեա
Իօրէքէ , Աղեկատ
Ինտագէ , Կանդուն , Գաղ
Իօրթիւ , Ծածկոյթ

Թ .

Թապախ , Պնակ
Թապլայ , Թակաղ
Թաս , Ըմպանակ

- Թաամայ , Անուր , Ուլանոյ
Թաւլայ , Տաարակ
Թաւլու , Քուէ
Թաւիայ , Խցանք
Թէղկեան , Գործարան
Թէզպէն , Համրիչ
Թէճկերէ , Պատգարակ
Թէնթէ , Հովանի
Թէնճիրէ , Սան
Թէրաղի , Կշու
Թէփաի , Սկուտղ , ախտ
Թէֆ , Թմբուկ
Թէքնէ , Տաշտ
Թխամ , Խցանք
Թիւթիւնի չպուխ , Չխաղամորձ
Թիւքիւրտան , Թըւանոյ
Թոնիր , Թոնիր
Թուղուխ , Աղանոյ
Թուլում : Տիկ
Թուրայ , Լախտ
Թախլու , Գնճիկ
Թոխամախ , Թակ , Կոխիչ

Ի .

Իլիկ , Մատման
Իյնէլիկ , Ասղանոյ
Իսկէմրի , Աթու , Նստարան
Իւթիւ , Արդուկ

Լ .

Լաղայ , Հնձան
Լալըն , Երսանկ
Լեօբ (մէօհիրի) , Զմուռ
Լէյէն , Կոնք
Լէնկէռ , Սկաւառակ
Լիւլէ , Տիմեակ

Խ .

Խաղան , Կաթսայ
Խաղմոյ , Բրիչ . փայտառ
Խալէմ , Գրիչ
Խալի , Գորգ
Խալիչա . Սկոււր
Խահվէի երսլըրլի , Սրճաչոխնձ
Խահվէի շաւթի , Սրճատուփ
Խամչի , Խարաղան
Խանաթայ , Քսեստ , Ստոման
Խայիչ , Փոկ

- Խանութիլ , Կանթեղ
Խայտրախ , Սահրիճ
Խատեխ , Բաժակ , Կթղայ
Խանթար , Կշորդ
Խարար , Խորդ , Քուրճ
Խանճայ , Կարթ
Խաւ , Սքեթ
Խաւանիօղ , Բղուղ , Կամփասկ
Խաւանիօղ եղի , Սրուակ
Խաւըռ , Մաքման
Խախախ , Խուխ
Խննապ , Լար , Կար
Խըլըֆ , Պատեան
Խութի , Տուխ
Խունկի աման , Խնկարան
Խունի , Չաղառ
Խուսրուռ , Քուսարտեան
Խումսլարա , Դրամանոյ
Խըսիբ , Սիրայ , Փսիաթ
Խովայ , Դոյլ
Խովայ (սրարոնէղ ջրելու) , Յնցուղ
Խորխուրուխ , Խրաուիլակ

Կ .

Կէօզլիւկ , Ակնոց
Կիւյուժ , Սախոր սղնձի
Կիւզէճ , Կճիճ
Կէժ , Սանձ , Երասան
Կուժ , Ստոման
Կրիճ , Կճիճ

Հ .

Հայի , Հայելի
Հառիօղ , Միզանոց
Հաւան , Սանդ , Անկան
Հաւանի կոթ , Վարսանդ , Սանդխտուն
Հէպիկէ , Պարկ , Մախաղ
Հիլաւ , Քշխորիկ

Ճ .

Ճէզլէ , Սրճաշունիճ
Ճէտիեր , Ճարտաւար , Քանոն
Ճիպինդիս , Սրսկապան
Ճումպըղ , Մաղխիկ
Ճիրխա , Մական

Մ .

Մաթառայ , Հաղաղակ
 Մալ , Մամոնայ
 Մաղ , Խարրաւ
 Մաղ (պիւրիւնճիկէ) , Եարմաղ
 Մանդալ , Արակարան
 Մաշայ , Այծառ , Ունելի
 Մասայ , Տրապիզ
 Մինտէր , Ակուճք
 Մոխիր , Աճիւն
 Մոմ , Մոմ
 Մոմի մախաս , Բաղմակաւ
 Մոմի մախասի թապլայ , Բաղմակաւ
 Մոմի շամտանի թապլայ , Բաղմակ
 Մոմի Ֆիթիլ , Պատրոյի
 Մորշուսայ , Տակառ .

Ն

Նալպէքի , Ալիսէ
 Նարիկիէ , Խորխորակ

Շ .

Շանմանտայ , Պատրուղակաւ

Շամտան , Աշտանակ
Շարապխանայ , Հնձան
Շեշ (քէպապի) , Շամիրօբ
Շեշէ , Շեշ

Չ .

Չաթալ , Պատառաքաղ
Չախմախ , Հրահան
Չախմախի քար , Պայլախաղ
Չախու , Չմեղին
Չանախ , Պնակ , Թաղար
Չանթայ , Պայուսակ
Չատըր , Վրան , Խորան
Չարչաֆ , Սաւան
Չեօմէկ , Պոյտն
Չեթէկէ , Քուէ
Չեմպեր (Փշկի) , Շրջանակ
Չէնկէլ , Կէռ , Ճանկ
Չէնկէլ (վայտէ) , Քաբ
Չեքմէճէ , Քղրոց
Չըխըն , Ծրար
Չընկըրտախ , Բոժոժ
Չուվալ , Արդոբ

Չուվան , Սոսան , Տոն
Չուպուխ (թիւթիւնի) , Միամորճ
Չրայ , Մախր
Չօթոայ , Չնդուկ

Պ .

Պալթայ , Տապար , Կային
Պախրր , Պղինճ
Պաղրտախ , Խանճարուր
Պարխաճ , Դոյլ
Պարտախ , Դորակ
Պէշիկ , Օրօրոյ
Պիլթու , Վանակն
Պուհուրտան , Խնկարան , Բուրանոյ
Պտուկ , Պոյան
Պօխճայ , Պարոյր , Պոշ

Ս .

Սաթըր , Սակր
Սաղընճախ , Տառանոյ
Սախաի , Մաղկոյ
Սահաթ , Ժամացոյ
Սահան , Սկաւառակ
Սաճայախ , Սանակալ

- Սանտալէայ , Աթոռ
Սանտրիոնայ , Տաօրանակ
Սանտըր , Սանր
Սապօն , Օճառ , Աճառ
Սեղան , Սեղան
Սեթեայ , Պատղարանի
Սէթճատէ , Պատատուակալ
Սէլէ , Տառաղան
Սէտիր , Ներքնակ
Սէփէթ , Կողով , Սակառի
Ստիւփիւ , Խծուած , Քուղ
Սիճիմ , Լար
Սինի , Խան
Սինիպէղի , Սփռոց
Սիւնիէր , Սպունդ
Սիւրահի (Չուրի տման) , Փեղամիկ
Սխտորկուշ , Խտտորան , Սունդանակ
Սկառայ , Կասկարայ
Սնտուկ , Արիղ , Տաօրանակ
Սուֆրայ , Սեղան
Սըրըլս , Տօղ
Վ
Վառօղ , Տակառ

Տ .

Տաղարճըխ , Պարի
 Տամայ , Աղիւսակ
 Տանակ , Գանակ
 Տէօշէկ , Անկողին , Մահիճ
 Տէառի , Սախոր , Թակոյկ
 Տիպէկ : Սանդ
 Տիպէկի Թոխմախ , Վարսանդ
 Տիվիթ , Կաղամար
 Տիւրպիւն , Գիտակն
 Տօւրակ , Մախաղ

Փ .

Փաջառվայ , Ջնջան
 Փարչ , Դորակ
 Փէօտէքի , Մաշկեակ
 Փէշկիր , Թաշկէն , Դաստառակ
 Փէրաէ , Վարագոյր , Քօշ
 Փիանօ , Դաշնակ

Ք .

Քառեօլա , Մահճակալ
 Քեասէ , Սկահ , Ըմարանակ
 Քէօմիւր , Ածուխ

- Քեօրիւկ , Փրոյ
 Քէչէ , Թաղիք
 Քէսիէ , Թաւաատ
 Քէսէ , Պարկ
 Քէվկիր , Քամոյ , Պարզուտ
 ՔէրկէՓ , Գործարան
 Քէփճէ , Շերէփ
 Քթան , Վուշ
 Քիլիմ , Ֆորգ
 Քիպրիթ , Ծծուճք
 Քիրէվէտ , Մահճակալ
 Քիւփ , Կարաա
 Քիւֆէ , Կողով , Սակառ
 Քուռչ , Յիյուփ

Յ .

- Ճառաշ , Աղբուակալ
 Ճէնէն , Լապտեր
 Ճըջի , Տակառ
 Ճըջիին կանեւան , Ծորակ
 Ճըջիին չէմպէրը , Շրջանակ
 Ճիթիլ , Պատրոյկ
 Ճիճան , Սկահակ
 Ճըռչայ , Վրճին

ԱԶԳԱԿԱՆԱՅ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ
ՈՐ ՄԻՇՏ ԿԸ ԽՕՍԻՆ ՏԱՆ ՄԷՁ

Ա .

Աղջիկ տղայ , Գուստր , Օրիորդ
Ամուճայ , Հօրեղբայր
Անալըխ , Մայրագիր
Աներձակ , Աներորդի

Ե .

Եղբայր , Եղբայր
Եղբոր զսակ , Եղբորորդի
Եկէն , Քեռորդի

Է .

Էլթի , Տաղերակին , Ներ
Էնիշտի , Քեռայր
Էրիկ , Այր
Էրիկ ունեցող , Արամբի
Էրկէն , Ամուրի
Էրբէկ , Արու
Էրիզ , Երկուորեակ
Էջէ , Խորթ

Թ .

Թեյղէ , Մօրաբոյր

Թուռ , Թոռն

Խ .

Խաթուն . Տիկին

Խալայելա , Աղախին

Խայնաթայ , Աներ

Խայնանայ , Զորանջ

Խնամի , Աղգակից

Խըսըմ , Աղգական

Խորթ հայր , Հօրու

Խորթ մայր , Մօրու

Խորթ զաւակ , Ռերջու

Խըսըր , (զաւակ չբերող) Ամուռ

Կ .

Կեսուր , Սկեսուր

Կնիկ , Կին

Կնիկ ունեցող , Կանամբի

Հ .

Հայր , Հայր

Հալայ , Հօրաբոյր

Հանրմ , Բամբիշ
Հարս , Նու , Հարսն

Մ .

Մամ , Նախամայր , Հանի
Մանչ տղայ , Ուսար
Մար , Մայր
Միաաթիր , Հիւր

Չ .

Չօճուխ , Տղայ , Մանուկ

Պ .

Պարտրղ , Քէնի
Պանանախ , Քէնէկաւ
Պաօրայ , Հայր
Պապաղըխ , Հայրագիր
Պարօնտաա , Սկեսայր
Պէպէմէ , Որդեգիր

Ս .

Սանահար , Սանահայր
Սանամար , Սանամայր
Սոյսօի , Զարմ , Սղգատունմ

S .

Տաղր , Տաղր

Տալ , Ս. անարոյր

Տամատ , Փետայ

Տայի , Քեռի

Տայի կնիկ , Քեռեկին

Տետէ , Նախահայր , Հաւ

Տիշի , Իշ

Ք .

Քուր , Քոյր

Ֆ .

Ֆասիլէայ , Գերդաստան , Ընտանիք

ՏԱՆ ՄԷՋ ԾԱՌԱՌՈՒԹԻՒՆ ԸՆՈՂ ՍՊԱՍԱԻՈՐ
ՆԵՐՈՒՆ ՀԱՅԵՎԱՐ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Ազճի , Խոհարար

Այվաղ , Հիւպերէտ

Արասլաճի , Սայլաւար

Եամախ , Ընկերչակ

Խարայէխ , Հարճ

Խղմէթքեար , Սպառաւոր

Չամաչրճի , Լուայարար

Պէքճի , Պահնորդ , Պահապան

Սարայտար , Պաշտօնեայ

Մէյխ , Չխաւարժ

Միւտանայ , Կաթնատու

Մուֆրաճի , Մատակարար , Սեղանապետ

Վէքիլխարճ , Տնտես

Տատայ , Մանկածու

Փայթոնճի , Կառավար

Քիլէրճի , Մառանապետ

Ա.

Աթլաղ , Անկլտ

Ասոյ , Ասրապ

Աստառ , Հաչաղ

Բ.

Բասրուճ , Մուճակ

Գ.

Գաակ , Գլխարկ

Գօախ , Գօախ

Դ.

Դերձան , Ասղանի

Ե.

Եախայ , Օճիք

Եաղմուրլուխ , Տառատակ

Եաշճախ , Փանթամ

Եախուխ , Կողպատ

Եկէկ , Կողոր

Եկմէնի (գլխու) , Գլխասպատ

Եկմէնի (տարի) , Կօշիկ

Զ.

Զերպապ , Զառնաուխտ

Զընճէֆ , Շտարաէն , Վերջաւոր

Չըպուն , Բաճկոն
Չօֆ , Այծենակաճ

Է .

Էթէկ , Քղանց
Էլտիլէն , Չեռնոց , Թաթարան
Էնթարի , Անթերի
Էպրիւշիւմ , Մէտարս

Թ .

Թաուիօշ , Խոյր կանացի
Թազկէ , Ղաշակ
Թէպիկ , Օշ
Թօղլուխ , Սունապան

Ի .

Իփէկ , Մէտարս

Լ .

Լաչակ , Եղարշ
Լախճին , Օշ

Խ .

Խաչին , Սունապան
Խարխախ , Արտախարակ
Խոյթան , Փապաւէն

Խառութիւն , Գլխարկ
Խառնութիւն , Թաւրինջ
Խաւրու , Մարման
Խափտան , Պարեգօտ
Խուժնի , Կարապ
Խուժաշ , Կերպաս
Խունտախ , Խանձարուր
Խունտուրայ , Հողաթափ
Խրխայ , Քուրճ
Խօլան , Կամար
Խօլշախ , Բաղպան
Խօծճ , Անկարուրդ
Խօլիճայ , Ճարմանդ

Կ .

Կապայ , Պարեգօտ
Կէօյիւպիկ , Լանջապանակ
Կէզի , Կերպաս
Կէճէլիկ , Գիշերանոց
Կլապտան , Ոսկեթէլ
Կոճակ , Շինդղ
Կտաւ , Ոստայն
Կրծկալ , Կրծկալ

Հ .

Հարէ , Կերպաս

Ճ .

Ճղտան , Ընչապանակ

Ճէհէզ , Օժիտ , Պոոյգ

Ճէս , Գրպան

Ճիզմէ , Կօշիկ

Ճիւպպէ , Ամղան

Մ .

Մահրամայ , Թաշկինակ , Վարչամակ

Մէտտ , Օդ

Մինթան , Գրատ

Ն .

Նալչայ , Պայտ

Շ .

Շաւ , Յիտի

Շալի , Չնձի

Շարվար , Անդրապարտիք

Շապիք . Շապիք

Շախլայ , Խոյր , Գլխարկ

Շէրիտ , Ժամաւէն , Վերջաւոր

Ուշխուր , Խոնջան

Ուշխուրլուխ , Խոնջանոց

Չ .

Չաթխը , Աստուծոյ
Չալմայ , Փաթոյթ
Չաշխըր , Չանկապան
Չարըխ . Տրէխ
Չեմպէր , Գլխապատ
Չեվրէ , Երջապատ
Չեաիկ , Անկարուրդ
Չիթ , Ճամկուէտ
Չուլ , Խարաղն
Չորապ , Գուլպայ

Պ .

Պաշըխ , Գլխանոց
Պատանք , Պատտառակալ
Պինիչ , Վերարկու
Պիւրիւկ , Կողպատ
Պիւրիւնճիւկ , Բեհեզ
Պիւրիւնճիւկ շապիկ , Բաղեան
Պէւքմէ , Մանուածոյ
Պոզասի , Խտտեակ

Ս .

Սանտալ , Ասրա
Սաշախ , Ծոպ , Վերջաւոր

Սաչ սրաղը , Ծամակաւ , Գխակաւ
Սարըխ , Պատառ
Սարոյ , Օթոյ
Սէթրի , Կրկնոյ
Սխմ , Կղծակ
Սրմայ , Ոսկէթէլ
Սօլէր , Սանտաւ

Վ .

Վարախք , Վարախք

Տ .

Տէտիմէլ , Դաստառակ
Տիղլիկ , Անդրաւարախք
Տիպակ , Դիպակ
Տիւլպէնա , Պատառ
Տիւյմէ : Երդը

Փ .

Փանթօլ , Զանկապան
Փաչայ , Դրօշակ
Փէշ , Քզանոյ
Փէշխունի , Սնդուս
Փէշարմաւ , Ղենջակ
Փէջէ . Պարտակ
Փիւսիկուլ , Ծոսլ

Փուլ , Վահանակ
Փօթուռ , Զանկապան

Ք .

Քէլլափոշ , Գղակ
Քէմէր դօտի , Կամար
Քէմիսայ , Զառնաւուխտ
Քէսէ . Քսակ
Քէրաքէ , Քղամիթ
Քիւլահ , Թաղարկ
Քիւրք , Մուշտակ
Քօղք հարսի , Եղաշատեռ

Օ .

Օղակ , Լամբակ
Օղակ կոճակ , Ճարմանդ

Ֆ .

Ֆէօ , Փեսկ
Ֆերաճէ , Լօղիկ
Ֆիստան , Երջաղդեսաւ
Ֆօթօղ , Խոյրապատ

Ա :

Ա, շ , Ա, շ

Ա, մպերիէ , Օշիշի

Ա, յրան , Թանկաթին

Ա, նուչապուր , Քաղցրաթան

Ա, պուր , Թան

Ա, ֆիտն , Ա, փիտն

Բ .

Բանդէհիր , Թեղթափ , Ա, նթեղեայ

Գ .

Գ, էթէ , Գ, աթայ

Գ, ինի , Գ, ինի

Դ .

Դ, ահին , Շիրկան

Ե .

Ե, ահնի , Պորլապ

Ե, շ , Ի, շ

Ե, փած դինի , Թերմոն

Ե, զուրտ , Մածուն

Զ .

Զ, էթինեաղի , Զ, էթ

Զ, երաէ , Մեղրաթան

Զիւլպիոյէ , Հեղձոյւ

Է .

Էմբիշտէ . Դղմանճ , Թերմակ

Ը .

Ընէչէլ , Քաղցուենի

Ըրախի : Օղի , Յրի

Թ .

Թաթար պէօրէկի , Հայսաւիճ

Թարխանայ , Թանրիճ

Թէմպէրի , Շխախտտ

Թէռաթուռ , Խտտորան

Թէրէեաղի , Կողի

Թիրեաք , Թիրակէս

Թիրէմէնթին , Ռեաին

Թիրիթ , Սըզանակ

Թիւթիւն , Ծուխայ

Թիւթիւնաղաղղի , Շխաճուկ

Թութ շարաղի , Շիրթթոյ

Թուռչի , Քայցախոււտ , Թթուււտ

Ի .

Ինճէմանճայ , Համադամք

Իրիկուան հայ . Ընթրիք

Իսկխայ , Լօշ

Իբրիբ , Օղիշի

Լ .

Լաւաշ , Ծօթ

Լախայ , Թանճրաթան

Լաքէռտայ , Գանյաղեալ

Լօխանայ , Գնտաղ

Լօխոււմ , Ճնճղապ

Խ .

Խաթէխ , Հայուբղ , Թայտան

Խահլէ , Սուրճ

Խահլէ պթը , Նախաճաշիկ

Խամուրսուղ , Բաղարջ

Խայմախ , Սեր

Խաչանայ , Խարչեալ , Պախ

Խալեար , Զուղպ

Խառայիֆ (թեյը) , Հերմաճ

Խառայիֆ (եաւրն) , Քաքարակ

Խարխնճին , Խարխաճղին

Խաւիժ , Խիւս

Խաւուրմայ , Տոճորակ

Խըեար թուռչուոի , Թթուուտ լարիկի

Խըյմայ , Մանրուածք

Խութի սլալի , Տիւանի

Խուտրէթ հելաար , մանանայ , Գաղալէն
Խօշաֆ , Չամշարակ

Կ .

Կաթ , Կաթն , Եիր
Կաթնապուր , Եիրաթան
Կէօղլէմէ . Պլակինդի
Կէօմէճ պալի , Խորխախ
Կէօվրէկ , Պաքսխմատ
Կէսօրլան հայ , Ճաշ
Կիւլպէշէքեր , Վարդավենի
Կիւլտուշի . Վարդաւիշկ

Հ .

Հալխայ , (զոր կուտեն) Օղրակ
Հայ , Հայ , Պան
Հաւկիթ , Չու
Հելլայ , Հլուշակ

Ղ .

Ղայղանայ , Չուաղեղ

Մ .

Մալէղ , Խիւս
Մախարնայ , Դղմաճ
Մահալլէսլի , Մաճղին
Մաճուն , Մաճուն

Մայա . (հայի) Խմոր

Մայա , (պանիրի և նմանեաց) Մակարդ

Մանձայ , Կերակուր

Մէրսին , Կծրիտ

Ն .

Նառտենկ , Թխուղ

Նօսլէթ շէքէրի , Վանա շաքար

Նիշաստայ , Օսլայ

Շ .

Շամ պէօրէկի , Պղակուար

Շէհրիէ , Վարսաճ

Շերպէթ , Օշարակ

Շէքէր , Շաքար

Շիրայ , Քաղցու

Շուրվայ , Ջրախիւս

Շուլղան , Շիրիկ

Ո .

Ոսպէ ապուր , Ոսպնաթան

Ուլահ թողու , Շառաշիղ

Չ .

Չայ , (ղոր կխմեն) Թէղտ

Չօրէկ , Կարկանդակ

Չէրէղ . Չորուտ

Չոլանայ , Եօթ

Չորալայ , Թան

Պ .

Պալ , Մեղր

Պալխ իւմուրթատի , Չկնկիթ

Պալ շէրալթի , Մեղրօղի

Պահար , Համեմ

Պայաթ հայ , Քարթու

Պանիր , Պանիր

Պանիրի գլուխ , Մաճառակ

Պաստեղ , Պաստեղ

Պատրմայ , Սպուխտ

Պէօրէկ , Կարկանդակ

Պէղիր եաղի , Իւղիտաւատի

Պէտաիւ , Տղապ

Պէքմէզ , Ռուի , Մաթ

Պէքսիմէթ , Պաքսիմատ

Պիրեան , Խորովուտ

Պլլուր , Չաւար

Պուանի , Կծրէխ

Պուլաման , Խիւս

Պուսնութի , Գեղինջ

Պօղայ , Կորեկօղի

Պողաչայ , Կարկանդակ

Ռ .

Ռաֆառան , Թերախարչ

Ռէվէնտ , Խաչնդեղ

Ռօմ , Յբև

Ս .

Սալաթայ . Աղցան

Սպէտ , Մեղրապ

Սախըղ , Մազտաքէ , Չիւթ

Սառմայ , Աղէպաախճ

Սառաերայ , Աղաթեփակ

Սէօյիւշ , Պախ

Սիմիթ , Բոկեղ

Սոխրած , Սոխարակ

Սուճուխ , Երշիկ

Սօմաւն , Բլիթ , Գրտակ

Տ .

Տօլմայ , Խճողակ

Տօնդտուրմայ , Պաղպաղակ

Փ .

Փալխդէ , Մածղին

Փախչամայ , Քարքար

Փաչայ , Պճեղն

1P

Փախառայ , Հայաթան
 Փելթէ , Մածղին
 Փէսաիւ , Տղաս
 Փկյաղ , Սևարտակ
 Փիլու , Եղինձ
 Փիտէ , Նկանակ

Ք .

Քալանձ , Գայլանձ
 Քայախ , Քայախ
 Քեակի , Կարկանդակ
 Քէօֆտէ (միա խըյմայէ) , Փաղկիտ
 Քէշկէկ , Հէրիսայ
 Քէսլաս , Խորուխձ
 Քիւլպասաի , Միսրախարով

Ֆ .

Ֆօտուլայ , Նկանակ

32

1819

2013

« Ազգային գրադարան »

NL0059568

